

OZDROWIEĆ (48) *vb pf*

Oba o jasne; e prawdopodobnie pochylone (tak Cn).

inf ozdrowieć (7). *♦ fut 3 sg* ozdrowieje (6). *♦ 3 pl* ozdrowieją (1). *♦ praet 1 sg m* -m ozdrowiał (2). *♦ 2 sg f* -eś ozdrowiała (1). *♦ 3 sg m* ozdrowiał (12). *f* ozdrowiała (5). *n* ozdrowiało (2). *♦ 3 pl m pers* ozdrowieli (2). *♦ con 2 sg m* byś ozdrowiał (1). *♦ 3 sg m* by ozdrowiał (1). *f* by ozdrowiała (1). *♦ 3 pl m pers* by ozdrowieli (2). *♦ part praet act* ozdrowiawszy (5).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI(XVIII) – XVIII w.

Stać się zdrowym, odzyskać zdrowie, wyzdrowieć; sanari Mącz, Calag, Vulg, Cn; conualescere Mącz, JanStat, Cn; sanitatem restituere Mącz; sanatum esse PolAnt, Vulg; salvum factum esse Vulg; levatum esse morbo, recipere vires Cn (48) : gdyby mamka/ albo biegunkę/ albo zapiekłość żywota cierpiała/ á na to lekarzstwa pożywała. Lepiej ielth aby infza dziecię trzymała/ aż ona ozdrowieie FalZioł V 37; UstPraw D3, D4v; BielKron 311v; Confirmare se dicuntur qui ex morbo conualescunt, Ozdrowieć/ álbo pokrzepyc lie. Mącz 128c; Sanum ex morbo fieri, Ozdrowieć wynieść z choroby. Mącz 367c; convalere, sive conualescere, Ozdrowieć/ wyzdrowieć/ powftać z choroby/ Przysć zaś ku zdrowiu. Mącz 474c, 116b, 128c, 171d, 263d, 366a, 414a; SienLek 173; HistRzym 67v; BudNT Matth 15/28; [woły] nápiwfy fye/ á tak ozdrowiawfy/ ludźiem [...] wodę zálécily. Oczko 11v; Gesund werden. Ozdrowieć. Sanari, curari. Calag 241b; Y nieśli go nápoły vmárłego do ołtarzá przeczýstey Mátki Bożey Máryey: próżąc áby [...] zdrowie mu do tego ziednáłá. Niemięłzkáiąc dzieciátko ozdrowiało SkarŻyw 352, 226, 332, 373, 397, 457, 516, 572; ReszHoz 120; rzekni łłowem/ á ozdrowieie [sanabitur; będzie vzdrowion Leop] łługá moy. WujNT Luc 7/7, Matth 8/13, 14/36, 15/28, Mar 5/23, 6/56; A ielibly z przygódy w téyże chorobie trwał/ tedy y trzeci Rok może zwłéc: okázuiąc iż iáko leżał w chorobie/ do tego czáfu nie ozdrowiał. SarnStat 769, 300, 674; SkarKaz 41b.

ozdrowieć z czego [= dzięki czemu] (1): Zádiwuie fię Stároftá iey tákiemu zdrowiu y nowey okrásie/ y fpyta: Powiedz mi co to zá czáry/ fktorycheś tak ozdrowiała/ ifz y znáku żadnego ran onych ná tobie niemárz? SkarŻyw 152.

ozdrowieć na co [= z choroby czego] (1): Oćiec iego ozdrowiał ná oczy. BibRadz Tob 11 arg.

Zwoty: »kęs ozdrowieć« (1): nic infzego nie czynią ci oźráłcy iedno lie leczą áby kęs ozdrowieli/ á potym lie zálię káżá RejZwierc 60v.

»prędko, co rychlej ozdrowieć« (1:1): Przy młzach czo będzie naimował Abys czo rychley ófdrowyał. RejKup k5; Skoro wyłzedł złzpitalá onego/ łam tełz ciężko záchorzał: ále ćierpliwie znofząc/ á chwałąc Páná Boga/ prętko záfie ozdrowiał. SkarŻyw 461.

»wnet ozdrowieć« (4): łtánáł Pan Iezus nád łółzkiem/ y wziáwłzy iá zá rękę/ kazał precz febrze/ y wnet ozdrowiała/ y czyniła ieść SkarŻyw 597, 309, 334, 374.

W przén (2) : ále fię boy Páná y vchodź złółci. Abowiem z tąđ ozdrowieie żywot (marg) W Zydowłkim łtoi/ pępek [...] (–) twoy [Sanitas erit umbilico tuo] BibRadz Prov 3/8; Członek [Kościóła] nád człónkiem zwłáłzczá z ránionym y odciętym politowánie mieć ma/ áby ozdrowiał. SkarJedn 380.

Synonim: pokrzepczyć się.

Formacje współrdzenne cf ZDROWIĆ.

Cf OZDROWIENIE

